

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Cecan Mihaela* în numele inculpatului Mura Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022 și a sentinței Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 19 august 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Mura Constantin xxxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 28.10.2020 - 19.08.2021;
instanța de apel: 13.10.2021 - 09.02.2022;
instanța de recurs: 06.05.2022 - 21.09.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 19 august 2021, *Mura Constantin* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la **2** (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la *Mura Constantin* în beneficiul lui *Baciu Isai* suma de **10 000** (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Mura Constantin, împreună și de comun acord cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, la 24 februarie 2020, aproximativ la ora 03:00, aflându-se în loc public, la parcare localului „Coffe Burger” din mun. Hâncești, str. Chișinăului, nr. 10A, intenționat, fără motiv plauzibil, manifestând superioritate și desconsiderare față de cei din jur, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și normele de conduită general acceptate, a încălcat grosolan ordinea publică. Având un comportament batjocoritor față de Baciu Isai, înjosindu-i onoarea și demnitatea personală, i-

a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, prin ce i-a cauzat, conform Raportului de constatare medico-legală nr. 202022P0075 din 25.02.2020, vătămări corporale neînsemnate.

Acțiunile lui Mura Constantin au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi - *"huliganismul, adică acțiunile intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite de mai multe persoane"*.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul *Lupașcu Larisa* în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului avocatul a invocat că inculpatul și-a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, cauza a fost examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, solicitând aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, fiind de acord să achite amendă în limita legislației în vigoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022, a fost admis apelul declarat, casată total sentința, din alte motive, inclusiv din oficiu, potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Mura Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi a fost condamnat la **1** (un) an închisoare.

Termenul de executare a pedepsei stabilite inculpatului *Mura Constantin*, s-a calculat de la data pronunțării prezentei deciziei cu includerea perioadei aflării în stare de reținere și arest începând cu 19.08.2021-09.02.2022.

S-a încasat de la inculpatul *Mura Constantin* în beneficiul părții vătămate *Isai Baciu* prejudiciul moral în sumă de **10 000** (zece mii) lei.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, la caz actul judecătoresc urmează a fi reexaminat cu privire la fapta de huliganism, prin efectul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, dat fiind faptul constatării de către instanța de fond a stării de fapt și de drept ale comiterii infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) Cod penal de către inculpatul *Mura Constantin*, care la momentul examinării cauzei în ordine de apel urmează a fi supus corectării în partea constatării stării de fapt, or, constatarea făcută de către instanța de fond nu corespunde nemijlocit circumstanțelor în care fapta infracțională a fost comisă, cât și la momentul examinării cauzei în ordine de apel încadrarea juridică a faptei infracționale, nu poate fi acceptată urmare a declarării unei părți a normei juridice penale, drept neconstituțională.

Astfel, instanța de apel a constatat următoarea stare de fapt, prin care, *Mura Constantin*, împreună și de comun acord cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, la data de 24 februarie 2020, aproximativ la ora 03:00, aflându-se în loc public, la parcare localului „Coffe Burger” din mun. Hâncești, str. Chișinăului, nr. 10A, intenționat, fără motiv plauzibil, manifestând superioritate și desconsiderare față de cei din jur, exprimând o vădită lipsă de

respect față de societate și normele de conduită general acceptate, a încălcat ordinea publică, având un comportament batjocoritor față de Baciș Isai, înjosindu-i onoarea și demnitatea personală, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, prin ce i-a cauzat, conform raportului de constatare medico-legală nr. 202022P0075 din 25.02.2020, vătămări corporale neînsemnate.

Instanța de apel a considerat că acțiunile lui Mura Constantin urmau a fi calificate în baza art.287 alin.(2), lit. b) Cod penal, individualizată prin „*huliganismul, adică acțiunile intenționate, care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite de mai multe persoane.*”

Instanța de apel a menționat că, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituțională a unor prevederi din articolul 287 alin.(1) Cod penal nr. 25 din 12.08.2021 au fost declarate neconstituționale cuvântul "*grosolan*" și textul "*cinism sau*" din articolul 287 alin.(1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a considerat necesar de a interveni în învinuirea formulată, excluzând semnul calificativ „*grosolan*”.

Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a menționat că prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Mura Constantin, a ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului care anterior a fost condamnat pentru alte infracțiuni, acțiune civilă nu a fost înaintată, lipsește careva prejudiciu nerecuperat cauzat prin infracțiune.

Instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, a conchis că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Instanța de apel a respins argumentele cu referire la faptul că urmează a fi aplicată pedeapsa sub formă de amendă, or din circumstanțele cauzei, cât și din materialele acumulate cu referire la personalitatea inculpatului rezultă că aplicarea unei pedepse cu privative de libertate este necesară și este justificată întru atingerea scopului pedepsei penale.

Referitor la acțiunea civilă instanța de apel a menționat că este întemeiată și justificată în partea încasării prejudiciului moral, ținând cont de faptul că prin infracțiunea săvârșită, inculpatul i-a cauzat părții vătămate Baciș Isai conform Raportului de constatare medico-legală nr. 202022P0075 din 25.02.2020, vătămări corporale neînsemnate, în rezultatul cărora a determinat supunerea părților vătămate la suferințe fizice și psihice.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că suma de 10 000 lei în beneficiul lui Baciș Isai este suficientă pentru a acoperi suferințele morale cauzate părții vătămate.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar avocatul *Cecan Mihaela* în numele inculpatului Mura Constantin, prin care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură

penală, solicită casarea deciziei și a sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Mura Constantin să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă.

5.1. În argumentarea recursului ordinar, avocatul a menționat că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, cauza a fost examinată în procedură simplificată, inculpatul Mura Constantin a recunoscut vinovăția, se căiește de cele comise și nu a solicitat administrarea de careva probe noi, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră în raport cu circumstanțele speței, cu personalitatea inculpatului, cu comportamentul acestuia în timpul săvârșirii infracțiunii. Consideră că corijarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse non privativă de libertate fiind echitabilă la caz.

Recurentul menționează că de către instanța de fond nu au fost respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, deoarece în situația în care nu au fost constatate circumstanțe agravante, iar art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal prevede pedepse alternative, cum ar fi amendă sau închisoare, în partea descriptivă a deciziei contestate lipsește argumentarea caracterului excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoarea și motivarea că o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În aceeași măsură, relatează că instanțele de fond pe lângă faptul că nu au analizat obiectiv circumstanțele cauzei, nu au ținut cont de principiul individualizării pedepsei, primele nu au respectat și cerințele art. 6 CEDO, precum și nu s-au expus din care motive inculpatului i s-a stabilit o pedeapsă mai aspră.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul *Crîjanovschi Sergiu* a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel i-a aplicat inculpatului Mura Constantin o pedeapsă proporțională și echitabilă faptei comise.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.*

Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate în speță, Colegiul penal atestă că avocatul inculpatului a invocat în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, însă Colegiul penal a stabilit că invocarea temeiurilor

prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, nu a fost completată cu argumente și motive corespunzătoare temeiurilor respective.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal apreciază că recursul în respectiva parte este declarativ și nu va examina cauza prin prisma pretinselor erori întrucât instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele Legii. Astfel, instanța nu are competența de a completa din oficiu un recurs nemotivat.

În continuare, instanța de recurs, analizând cele invocate în cererea de recurs, a constatat că recurentul invocă dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului, considerând că instanța de apel i-a aplicat acestuia o pedeapsă prea aspră, fără a ține cont de principiul individualizării pedepsei, alegații care cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, în raport cu argumentele invocate, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurent în argumentarea recursului nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, iar soluția adoptată pe marginea acestei spețe de către instanța de apel este legală, întemeiată și urmează a fi menținută integral.

Cu referire la criticele avansate în privința modalității de individualizare a pedepsei, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să-i fie aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reține, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal reține că, sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1350 unități

convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, noile limite pentru pedeapsa cu închisoare sunt: de la 3 luni până la 3 ani și 4 luni.

Astfel, se constată că în privința inculpatului Mura Constantin, instanța de apel a stabilit corect limitele noi de pedeapsă, indicate inclusiv în pct. 4.1. al prezentei decizii, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, analizând gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art.16 alin.(3) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, motivul acesteia, prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinei, căința sinceră și a circumstanțelor agravante, precum și persoana inculpatului Mura Constantin, care potrivit materialelor cauzei (f. d. 28-29, vol. II), anterior a fost condamnat, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04.05.2015, în baza art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal - 2 ani și 4 luni închisoare, fără amendă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – 2 ani și sancționat contravențional la: 12.07.2018 în baza art.69 alin.(1) Cod contravențional (injuria), 06.09.2018 în baza art. 354 Cod contravențional (huliganism nu prea grav).

Respectiv, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a stabilit forma pedepsei – închisoare, pe un termen de 1 an, mărimea acesteia încadrându-se în limitele Legii, fiind echitabilă și proporțională faptei comise.

Învederând existența unor precedente infracționale a personalității inculpatului Mura Constantin, instanța de apel corect a statuat că, realizarea scopului sancționator și educativ al pedepsei penale, cât și a scopului de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni, este posibil doar prin stabilirea inculpatului a unei pedepsei sub formă de închisoare.

În această ordine de idei, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului, cu privire la stabilirea unei pedepse mai blânde sub formă de amendă și reiterează că, instanța de apel la stabilirea formei și termenului de pedeapsă în privința inculpatului Mura Constantin a respectat cu strictețe prevederile art.75 alin.(1 - 2) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că alegațiile recurentului privind asprimea pedepsei aplicate de către instanța de apel, sunt vădit neîntemeiate, or acesta executând condițional pedeapsa anterior stabilită cu închisoare nu a făcut concluzii necesare că, faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale și a continuat activitatea infracțională, fapt care just a fost apreciat de către instanța de apel la stabilirea formei și a termenului de pedeapsă.

Pe de altă parte, în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării părții apărării de a-i stabili inculpatului o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate. Astfel, din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut criticele apelantului ce vizau pedeapsa aplicată inculpatului, circumstanțele atenuante sau agravante ce au influențat asupra operațiunii de individualizare a pedepsei, totodată decizia cuprinde și temeiurile de respingere a solicitării părții apărării privind stabilirea unei pedepse neprivative de libertate sub formă de amendă.

Colegiul penal consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor Legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă, raportat la scopul urmărit de legislator în art.61

Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor fapte infracționale, care sunt supuse răspunderii penale.

Generalizând cele expuse, instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate în partea stabilirii pedepsei.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate a stabilit că argumentele indicate, în esență au fost abordare în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor problemelor esențiale invocate în speță, cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct.37 a hotărârii *Albert c. România din 16.02.2010*.

În acest context, Colegiul penal consideră că, în prezenta speță nu s-au reținut careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul *Cecan Mihaela* în numele inculpatului Mura Constantin, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Cecan Mihaela* în numele inculpatului Mura Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022, în cauza penală în privința lui **Mura Constantin xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 21 septembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie